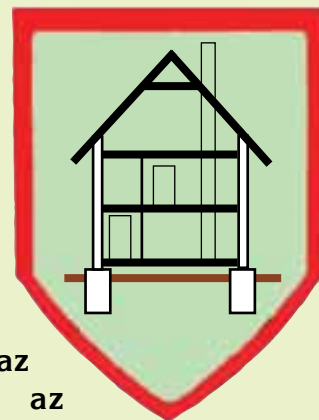
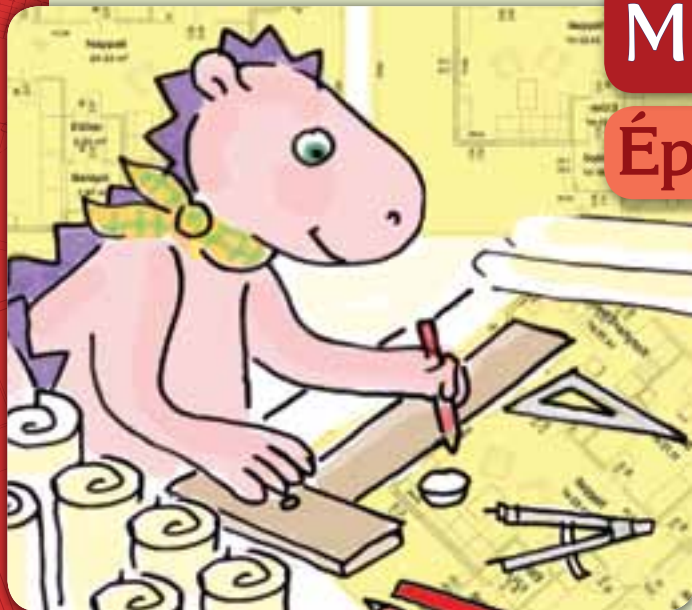

Mesterségem címere

Építész

Sok mesterségről mesélhetnék még, de hadd zárjuk sorozatunkat azzal a szakmával, amely együtt született az emberrel, és csak akkor tűnik el, amikor az emberiség. Amelynek az állatok is mesterei – némelyik egész magas szinten. Amely oly összetett, hogy régen két-három, ma már húsz-harminc mesterség összefogásával lehet csak eredményes. Amelyben az anyagok, a méretek és arányok szigorú fegyelme mellett benne van a művészi alkotás végtelen szabadsága is. Ez a szakma az építészet.

LÁSZLÓ NOÉMI

Házak

Aki gerendát ácsol,
Házának erőt, melegséget ad,
Négy sarkában szépség fakad,
Élet árad a fából.

Aki kötömböket rak,
Annak a háza biztos,
Az idő bármit is hoz,
Falai meg nem inganak.

Aki acéllal épít,
Házával égre rajzol,
Üvegből és huzalból
Fonja a lég meséit.

- *A semmi ágán ül szívem, kis teste hangtalan vacog (József Attila)...* Hajlék, fészek, kuckó nélkül otthontalanul vacog ember és állat, s a végtelen térből kiszakítva egy darabkát, házat épít, kotor, tapaszt, fon, rak magának – mindig olyan anyagból, amilyenre szert tud tenni.

- A 6500 km hosszú kínai Nagy Falat 2200 évvel ezelőtt mészkőből, gránitból, téglából, a sivatagos vidékeken kövekkel kevert sárból építették, földdel, homokkal, gyékénnyel, ágakkal töltötték fel. A kötőanyagba túlfőzött rizset és tojásfehérjét keverték.

Miből készültek ezek a hajlékok?

A

B

1

TÉGLA

C

2

JÉGTÖMB

3

FA

4

ÁG, LIÁN, LEVÉL

F

5

VÁLYOG, SZALMA

D

E

6

BŐR, FA

• Fejlődés és leépülés. Az építés tudománya is rengeteget fejlődött az évezredek során. Az ágkunyhótól a felhőkarcolóig szédítő út vezet a magasság, az erő és a bonyolultság felé. Ez nagyszerű lenne, ha nem éreznénk, hogy a technika fejlődésével fokozatosan leépült a ház lelke, jelképrendszere, élő kapcsolata a földdel, az éggel és a benne élőkkel.

• Titkok. Mielőtt gőgösen kikiáltanánk, hogy a mai építészek tudása magasabb rendű a régienél, választ kellene találnunk néhány kérdésre. Hogyan épültek a 4.500 éves egyiptomi piramisok? Ki állította körbe a Nap járása szerint a Stonhenge 4 tonnás kőoszlopait?

Hogyan illesztették az inkák kötőanyag nélkül egymáshoz Machu Picchu köveit olyan pontosan, hogy a késpenge sem fér be közéjük?

• Isten háza. A világ minden táján és minden korban a Teremtőnek is épített hajlékot az ember. Tisztelete jeléül sokkal nagyobbat, szebbet, mint magának. A legjobb mesterek, a legnagyobb igyekezettel építették, faragták kőből, márványból, fából, minden égtájon más stílusban. Az építészet története a templomok története is.

Melyik templom milyen stílusban épült?

A

B

C

D

1 BIZÁNCI

2 RENESZÁNSZ

3 GÓTIKUS

4 BAROKK

• Az építők csapata egyre bővült, szakosodott, mára hadsereggé dagadt. Régen az alapot napszámosok ásták, a kőműves a falakat rakta, az ács a gerendavázat, a tetőt, az épületasztalos az ajtót, az üveges az ablakot, a lakatos a sarokvasakat, zárat, az ötvös a díszes rácsokat készítette.

• Ma műépítész tervezi a házat, építész szervezi, irányítja, statikus ellenőrzi a munkát. A kőműves, az ács mellett szükség van csempézőre, szobafestőre, víz-, gáz-, villany-, központi fűtés szerelőre. A belsőépítész a falakon belül, a tájépítész a házon kívül alakítja széppé és célszerűvé a teret.

• Rajztábla, papírtekerics, T-vonalzó, körző – nemrégén még ezek voltak a műépítész és minden tervezőmérnök jellegzetes munkaeszközei. Ma már számítógéppel készül a térhatású látványterv és a részletes kivitelezési terv.

● *Sziget legyen, védő tető (Áprily Lajos)...*
Nem véletlenül tanulják hat éven át a mesterséget a műépítésszek: ha a ruhatervező téved, legfőbb kényelmetlen lesz a kabát; ha a műépítész téved, összedől a ház. Nem elég megtanulnod az arányok, a statika, az anyagok, a talajformák törvényeit. Ki kell alakítanod a saját stílusodat.

● Akár munkásként, akár mérnökként, akár tervezőként veszel részt benne, az építés teremtő munka. A bontás ellentéte. Éppé varázsolja a romot, otthonná, emberivé az üres teret. Ha építész leszel, a legnagyobb magyar mesterek, Kós Károly, Makovecz Imre nyomán haladj: házad szervesen illeszkedjen a tájba és az ott élők hagyományai-ba. Alapja múltat őrző gyökér, fala biztonság, homlokzata ismerős arc, födele égre köszönő kalap legyen.

Aki kézzel alkot, az kézműves. Aki kézzel és ésszel, az mester. Aki kézzel, ésszel és szívvel is, az művész.
(Aquinói Szent Tamás)

Tűzoltó leszel s katona! Vadakat terelő juhász! (József Attila)
Kedves olvasóm! Két év alatt sok mesterségről meséltem neked. Talán meggyőztelek arról, hogy – akár kétkezi, akár szellemi – minden munka értékes, ha mások javát szolgálja, tisztos, ha becsülettel, és szép, ha örömmel végzed. A te sorsod még csupa titok. Ígéret. Nézz szét a világban, de főleg önmagadban, hogy megtaláld a hozzád illő foglalkozást. Ha ráleltél, tanul és gyakorold odaadással, kitarítóan, hogy ne csak konyíts hozzá, hanem mestere légy a szakmádnak. Miután alaposan megismerted, és szenvedélyesen meg is szeretted a mesterségedet, elmondhatod, hogy ez a hivatásod.

Boldog ember, aki hivatásként végzi munkáját.

Zsigmond Emese

● **Válaszok Kószabósza áprilisi kérdéseire:** A gépkocsihoz kötődő mesterségek: sofőr, autószerelő, bádogos, vulkanizáló, kárpitos, benzinkutas, kocsimosó. A vonatközlekedést a mozdonyvezető, az állomásfőnök, a vasutas, a pénztáros, a jegyszedő, a pályamunkás, a peronőr, a hordár, a takarító segíti. A légi közlekedés szereplői: pilóta, segédpilóta, légikisasszony, az irányítótorony szakemberei, meteorológusok, karbantartók, hordárok, a reptér népes személyzete. A képeken rendőrautó, mentő, traktor, tűzoltóautó, kis áruszállító, iskolabusz, postakocsi, markológép, billenő vagy önürítő teherautó látható. Közlekedik még TIR, kisteherautó, hűtő-, szemetes-, locsoló-, tejesautó, olajszállító tartálykocsi, stb.

Könyvjutalmat nyertek: Páll Beáta, Brassó; a marosvásárhelyi Al. Ioan Cuza Gimnázium IV. F osztálya; a rétyi V. osztály.